

Jekabaara

Jamana

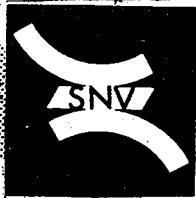
Cikcia ceman n'a musoman kunnatonisben

Faamuya

Yiriwaton

DUGUKOLONON KUNBEN NGONDANBA KUNCE GINTANW

Dakunw

De 2
Mogo ko-don be,
i ko-bee-don te

De 3
Taanuni ka se
Abudulayi Bari ma

De 4
Balikukan lahalaya
MAKOCl kono

De 5
Dugukolonon kunben
ngondanba kunceli

De 9
Balikukan lahalaya
Bugunina.
Ka se Malidenw ma.
Nin tun ye cc saba ye
Poyi : Bangebagaw

De 10
Makorokan.
Kuma koroma.
Poyi : Korote tagu sa i

De 10 ani 11
Depite sugandi ani
peresidansigi

De 12
Mali jamadenw y'u ka
depitew sigi

Ka se duguw ma

MOGO KO-DON BE, I KO-BEE-DON TE

Ka se jekabaara kalanbagaw ma

Jekabaara kalanbagaw, aw salamalekun. A be fo ko tilew bɔcogo n'u bincogo bɔlen be nɔgɔn fe, nka tilew te kelen ye de. O fana ye Ala ka masaya taamasere do ye. Kalo 2 nan boko kɔnɔ, an da sera wotew n'u nafa ma k'u d'aw tulo kan. Fen min tun ye depite sigiwotew ye, an y'a jira aw la k'olu bɔr'u dɔgɔ kɔrɔ. Ayiwa, bi-bi in na kunnafoni girin do sɔrɔla a kan. O ye de k'a dɔgɔdara k'a bila kalo 2 nan tile 23 la (sine folɔ). Awa wote nata tow bee fana dulonnen don o don o matarafali de la. O don o yere fana matarafali dulonnen don wale dɔw de la minnu be tali ke wote kɔcogo numan matarafasiraw la. O kanma, an be se k'a fo ko ko bee dulonnen don paritiw ka wuli-ka-jɔ de la sisan, k'u sɛbe don baara ma walasa ka wale ninnu b'u sira fe. N'o kera fanga yelelaw bɛ ke jemufanga dungew ma Amadu Tumani n'a jenogɔnw fe ka ben waati fɔlen ma, n'o ye kalo 3 nan tile 26 ye. Nikow dun ma bɔ u sira fe, kow labenfanga "CTSP", ka waati kuntaa fana be lasama dɔɔnin de. N'o dun kera, o be se k'an nase kalo 4 nan walima kalo 5 nan, walima kalo 6 nan ma de. An kana an da bila an yere ne, an ka waati to a ka sira fe... fen min ye jamana kuntigiya ninibagaw ye, ka se sɛben in kewaati la, olu hake tun ye 9 ye. Mɔgo 9 olu file ninnu ye, u n'u seme pariti :

1 - Baba Hakibu Hayidara	US-RDA
2 - Alifa Umaru Konare	ADEMA
3 - Cewulen Mamadu Konate	US-RDA
4 - Muntaga Tali	CNID (SENIDI)
5 - Mamadu ko Maribaturu Jaabi	PUDP
6 - Dènba Musa Jalo	UFD
7 - Alimami Sila	RDP
8 - Idirisa Tarawele	PDP
9 - Sekene Modi Sisoko	PSP

Nin mɔgo fɔlen ninnu bee ka jamana kuntigiya nini yamaruyasəben b'u bolo. Okɔrɔ ye k'u kelen-kelen bee y'u ka miliyon duuru (5 000 000) sara sariyasoba la. N'ala sɔnna a ma, nin mɔgo 9 do la kelen de be sigi Mali jamana kuntigiyawolo kan, san duuru kama, kalo 3 nan tile 26 walima o kɔ-fɛ-kalow dɔw kɔnɔ. An dalen koni b'a la koni k'aw na bɔ i ko kɔnɔkulu an ka jamana depitew n'a kuntigi sugandiliwotew kama.

Sanni olu ka se, an b'a nini aw fe aw ka kunnafoni caman sɔrɔ jekabaara in kɔnɔ, dugukolonɔn kùnbènbaaraw kan ; ani balikukalan lahalaya MAKOCl kɔnɔ, ani taanuni ka nesin an je "Abdulayi Bari" ma, mintuny'anka Jekabaara səben nekulu kuntigi ye fo ka taa se 1991 san kalo 9 nan tile 22 ma, Ala y'a sago don a la o don min na. Operason Otiwale fana kɔnɔ balikukalanden timinandi dɔw ka bataki be Jekabaara in kɔnɔ aw kunnafonini kanma. Aa, n tun b'a fe ka temen koba were kan koyi ! O te baasi ye barisa a be fo ko : bee bee fili nka mɔgo

sɛbe de be fili latilen. 1992 san kalo 2n tile 14 ni 15 kera hère-nini-dugawu- don donbaw y'an ka jamana kɔnɔ, min nɔgɔn tun ma deli ka k'an fe yan folɔ. O donw de, jama jera k'an ka diine nɛmɔgɔw ka welekan jaabi silame misiriw ni tubabumori misiriw ni porotesitan misiriw kɔnɔ, walasa ka a nini an dabaa maa fe a ka hère lanati an fe yan sira bee kan. O diine nɛmɔgɔw ye : alimami Bala Kale (Bamako alimamiba) ; mɔnseyeri Luki Sangare (Bamako tubabumori misiri alimamiba) ; pasiteri Kasum Keyita (Porotesitanw ka alimamiba) ani Mali silame jekulutɔn (AMUPI). Nin y'a folɔ de ye an ka jamana kɔnɔ diine bee mɔgɔw ka fara nɔgɔn kan, Ala kelen nɛkɔrɔ, walasa k'deli a ka hère don jamana kɔnɔkow la (politikkow ; sigidakow ; adamadenyakow ani denmisew ka kow). O la, an bee b'an bolo jan Ala ye, k'u d'an ten na ni amiina ye.

K'an ben bosen 76 nan na.

Tumani Yalam Sidibe
ko Banumanke

Ka se duguw ma

Taanuni ka se Abudulayi Bari ma

1991 san kalo 9n tile 22, an ka jamana ka yeremahoronya soro donkunben selidon, o don defana an ka jamana ka horonya n'a ka danbetigiya lasinsibaga nana do faatura, n'o ye Abudulayi Bari ye.

Abudulayi Bari tununi ye Mali jamana den barikamaba do de bolen y'a bolo, min ka haminankoba tun y'an ka fasokanw lasankorotali ye, min tun ye mogohakilitigi ye, n'a kera jemufanga dunge sengenbali ye.

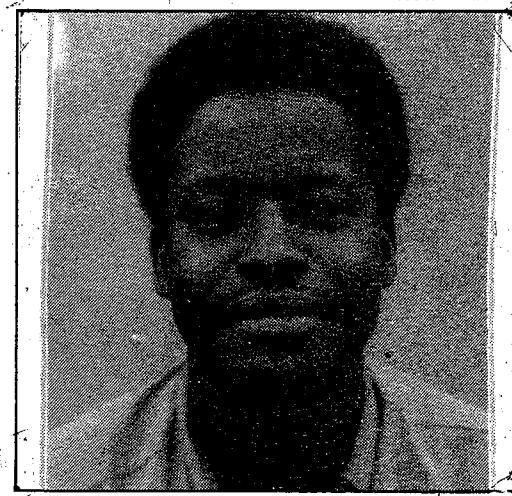
Abudulayi Baritun ye fasokanubaga lakika ye. O de kama a kera an faso Mali jokene bee kan walasa don do dönni ni sigi-diya be k'a konkok ye.

Abudulayi Bari tun ye mogohuntillennatigi ye, min tun selen b'a yere la, n'a ka here be se sigida bee ma. Adamadenya lasamanbagaba tun don. Ale bol, dijenatige sigilen don fen fila de kan minnu ye : da-nogon-na ani kumakan labatoli ye. Ladiriyananya ni adamadenw ka dijenatige desenyerekorsiraw tun ye fenw ye minnu tun be Abudulayi Bari taasi janya. Mogositun ma anka fasokanw joyoro lakodon ka temen Abuduylayi Bari kan. Ladiriyawalew lafasabaga tun don. O de kama a ye ladiriyananya ni desenyerekoro ani kalanbaliya keleli k'a ka dijenatige faasira ye. A jugu doew tun b'a fo k'a ye "Kominisi" ye. Ale yere m'u soso o la barisa a ko ko : ni sentanw demenni ni sebedonni walasa bee kelen-kelen k'a ka baara tono lakika soro, ka sebedon ke wala-sa Maliden kelen-kelen bee ka se ka kalan, ka furake ani ka balo lakika ne ma, k'o sebendonwalew de be mogoh ke "Kominisi" ye, haate, ale ye "Kominisi" ye, aw'a be t'a la f'a sihake bee !

A ka mogoh-were-bonya jogo ha'

yere ka "mogoninya" an'a ka kumafota-maben, o jogow de y'a ke mogomasumalen ye.

Mogo kuntillennatigi tun don. O de y'a to a teriw tun b'a gasi sigi, k'a juguw lasiran a ne, barisa olutun te se abada ka jogo juguw noro a la minnu ye mogofe-mogoya ni waso ye. Musafanga jugu kono, Abudulayi kera jekulu caman ni politikiton caman sigikenekan. Olu kono, Abudulayi Bari ma fili abada jugu keleta ma min ye ladiriyananya ye a nasira bee kan. Abudulayi Bari bolo, kan de ye adamaden ka danbe lasabatifen ye. In'a fo "Monteskiye", Abudulayi Bari tun dalen b'a la ko ni se kera faso la, n'a ka kan b'a bolo, jigilatigeko ma ke. O de kama fasokanw joyoro lasabatili tun y'a ka niniko kunbabaw ro bele-beleye. Osiratigela, a kera benbakan dunge (fasokanw lasaramaya jekulu) jekulu sigi senkan jujon ye. O ko fe, a ni mogoh were jera ka dönniya ni faamuya yiriwaton do sigi sen kan, min be wele ko "Jamana". Alfa Umär Konare, n'o fana ye Mali kono dönniyako lajidibaga do ye, o b'o mogow la. O dönniya ni faamuya yiriwaton (Jamana) o sigikun de y'an ka dönnisiraw tununi labalili ye yoro were taw gangan na ani k'u labarikaye, k'u rökuraya walasa k'u don nafadondönjibaw kadara kono. O sigikun yere de ye "Jamana" baarada labange sariya baju dakun ye. O dönniya ni faamuya yiriwaton kono; Abudulayi Bari kera fasokan gafedillannen lanabaga ye. Ale de tun ye jamana ka bamanankan kunnafonisben seben jekulukuntigi, ye min be wele ko "Jekabaara"; ani Jamana "kumabararin" ta, min be wele ko "Jamana Sorofe". "Jama-

blon" fana lanagabaga tun don, "Jamana" ye min sigi sen kan Mali kono dönnisiraw nejinini kama. Ka damine 1991 san kalo 5n na, Abudulayi Bari de tun ye "Jamana" sebenw labobaaga jekulu kuntigiba ye.

Nin walebaw de y'a to "kunnafonisben" dilanna suguya do ye Abudulayi Bari wele ko : "ko-don-nogonna ceba". O mogofe-mogow, danogogonna mogoh were te min na "Musamogoya" ko, o tun te se k'a faamu ko adamaden be se ka nin baara ninnu bee ke kuntillenna doren kama, k'a soro fosi t'a ye nafoloko sira kan. In'a fo Jamana mara jekulu mogoh tou bee, sara kelen min tun be Abudulayi Bari ye, o tun ye nisondiya ye ubee min soro u ninyoro bogoh dali la faso jo kogo kan. N'o te tanga tun si ye. Abudulayi Bari y'a ka dijenatige bo faso jo kone kan. A ka saya bonyoba ye Mali bolo. Oyetine ye. Ni a a wajibiyalen o'an bee kan an k'a ka faso-jo-baara daminenenw laso a ka haaju kene kan n'o ye faso Mali ka jamanabaya ye sira bee kan.

Sebenbaga : Amidu Konate "Jamana" baarada, baarakow n'a nafolokow bolofarakuntigi.

Bayelemabaa : Tumani Yalam Sidiye, Jekabaara sebenbaga.

MAKOCl kunnafoni

Balikukalan lahalaya MAKOCI kono

MAKOCl mara dalen don Mali keñegabolofan kono. Mali mara 3nan (Sikaso) kuuru bëe b'a bolo ani mara 2nan (Kulukoro) ni mara 4nan (Segu) fan dow. Cikemara kuntigida 5 de b'a kono. O cikemara kuntigidaw ye Kucala, Sikaso, Fana, Buguni ni San ye. MAKOCYe netaabaarada ye min ka wale fanba bennen be cikedaw layiriwalisiraw lasabatili, ma senekow ni bagamara ani kenye, balikukalan ; dugu jiko ni sigida dugukolow lakanani ani cikelaw labenni siratege la, fo ka taa se cikedaw kono bololabaarakelaw labenni ma ani netaawale werew.

I - Balikukalan kunnafoni

MAKOCl kono, balikukalan de ye netaabaara lawaleyata bëe tuloman n'u sababu ye.

Ale be dayelen duguw kono u labenni kama ka ke duguyiriwaton ye. O la balikukalanden jolen damadokakan ka soro dugu kono minnu be se ka dugu ka netaabaaraw ke. Balikukalan be ladon duguyiriwaton koro fana kono walasa k'u ka netaabaaraw lasinsin. O kadara kono, balikukalanden jolenw be soro minnu be dugu kono baaraw bëe nesige ani ka baara ketaw jatemine.

II - Balikukalansen teli

Balikukalansen teli de be ke duguw kono tile 45 dafalen kono. U be sigisen kan dugumogow fe k'a ta kalo 12 nan na, sumankow kelen ko. Duguw balikukalan karamogow be lakalan walima ka do fara u ka dontaw kan, balikukalan marakuntigif. Olu fana be soro ka taa kalansen teli in k'u bodugumogow kun ka ben dugu ka baara bolodalenw kuntilenna ma. Karamogow ka baara gafew ye karamogo demennan ni jate gafe ani kalanje gafe ye. Balikukalanden kelen-kelen fana be baara ke ni jate gafe ani kalanje gafe ye. MAKOCI ka

Jekabaara ni Kibaru ye MAKOCI cikelaw ka kunnafoni sebenw ye

mara caman kono cikelaminibolofara kuntigiw yere be kalansen teli in k'u ka duguw balikukalansow kono. A dow fana b'u keli kolosi i n'a fo balikukalanmara kuntigiw b'a ke cogo min. Kiimeni min be ke ka kalansen teli ninnu kunce, olu b'a jira k'u kebaga balikukalandenw b'u matarafa kosebe (86 keme na "86%"). Balikukalanden jolen minnu fana be soro u sen fe, o fana baarika ka bon (40% fo 50%).

Ni misalita kera baarasan 1989/90 la, balikukalanden togo sebennet hake kuuru bora 19178 la ka se 22953 ma. Balikukalanso kura 178 fana dayelenna. O ye balikukalanso hake kuuru ke 1548 ye.

III - Balikukalan-ko-fe-walew

Balikukalan kelen ko, kalan-dafakalansenw be ke balikukalanden jolenw kun sebenni sariyaw ni dugukollo sumani ani jatedenw kan. O kalansenw be lafoori ni baarakalansenw ye (nafolobaara : bagamara, dugukolonon kunben-baaraw, n'u nognaw). nafolo labaara jekulu ni balikukalanden jolen be baara ke walasa ka dabadaw bëe kunkanko neshabo a nema.

IV - Jekabaara ni kibaru kunnafonisebenw joyoro

Kunnafoniseben ninnu be u kalan-

bagaw ladonniya duguyiriwatonw ka baara kelenw la ani ka duguw kunnafoni di nognon ma. U kono sebenw be dilan MAKOCI ciñe baaramogo, ni balikukalanmara kuntigiw, ni balikukalan karamogow ani mogo gansan were fe. Jekabaara ye ne 12 ye. O ni Kibaru ne 8 be taa nognon fe. Kunnafoniseben ninnu hake 9500 de be lase MAKOCI mara kono. U be bakurunbafeere, boko doreme 30 da la.

V - Balikukalan bobokan na

O-balikukalan o daminen 1988/89 baarasan na, walasa ka balikukalanden jolenw soro San mara nesige jiginew labaarali kama.

Hake minnu soro 1990/91 baarasan kono, olu file nin ye :

- Balikukalanso dayelenne hake : 8
  - Balikukalanden hake : 181
  - Balikukalanden jolen hake : 66
- Hake soren bamananankan balikukalan na

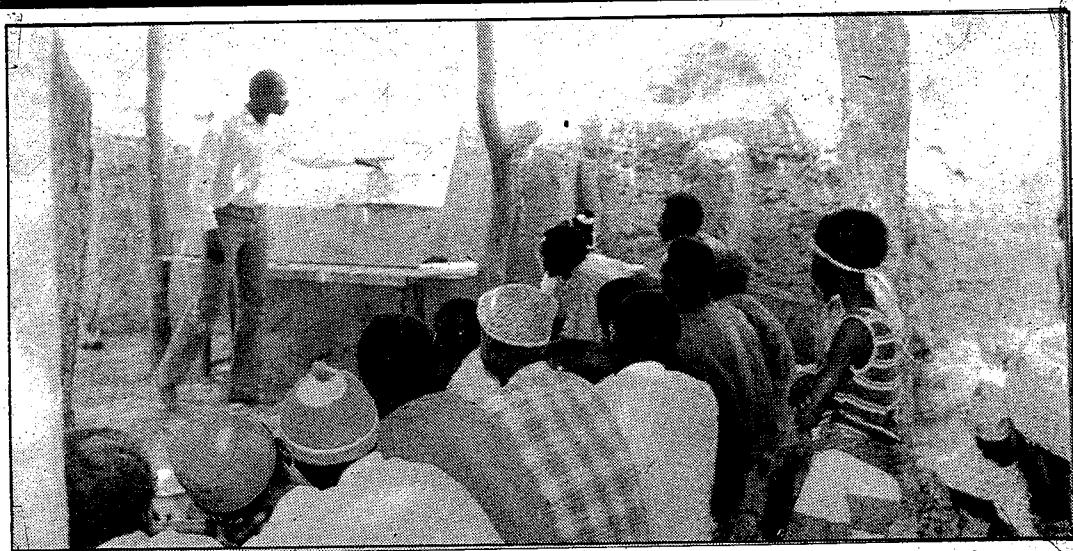
a) balikukalansow lahalaya

- Cew ta hake : 1390
- Musow ta hake : 65
- ce ni musow je kalanso hake : 63

b) balikukalandenw lahalaya

- kalanden togo sebennet hake : 22953

MAKO CI Kunna foni

Balikukalansow ka ca MAKOCI kono

- kalanso matarafabagaw hake : 20368
- balikukalanden jolenw hake : 10558
- balikukalanden musomanw tēgo sēbennē hake : 646
- balikukalanden musoman kalanso matarafabagaw hake : 629
- balikukalanden jolen musomanw hake : 200

VI-1991/92 baarasan baara bolo-dalenw

- balikukalan siratēge la :
- Obaara bolodalenw bē bōu sira fē.
- Olu ye :
  - * balikukalanmara kuntigi ni kafoyiriwamara kuntigiw ka do-faran-kakalanw keli.
  - * balikukalan karamogow kalanni n'u ka do-farankan-kalanw keli.
  - * dugu-kono-kalansow dayelenni

n'u kōlosili an'u kiimēni

- * MAKOCI ka lasigidēn w ka balikukalansenw
  - balikukalan kō-fē-walew
  - * kalan-dafakalanw sigili sen kan (dugukolo suma ; jatedenw)
  - * baarakalanw sigili sen kan (jatebo ; sannifeere)
  - * balikukaladen jolenw ka jiidikan (dugukoloko, baganmara, sigida)
  - Duguw baara nēmogow lakalanni baarakalansow kono.
  - Nafolo labaarabagaw taasira ani lakalanni (waribonw ni jiginew ladonni na).

- Maraw kono cijē baarada mogow lakalanni : olu bēs ka kankalan bolo-dalen don Mali balikukalansoba (DNAFLA) la, min bē kē 1992 san kalo 6 nan na).

Balikukalansow lahalaya

- kalanso hake : 1668
- kalansen teliw kalansow hake : 1529
- kalanden ceman hake sorota : 25245
- kalanden musoman hake sorota : 250

Dugukolonon kunben nōgōndanba kunceli

1- Nēbila

MAKO CI ye nōgōndanba sigi sen kankabini 1991 sanokutoburukalo tile 15, nōgōndan in tun nēsinna dugukolonon kunben baara kunbabā saba ma n'olu ye :

- kabakurusiraw,
- jiri -kēne- sinsanw,
- ani jiri turulenw hake ninan san kono. Nōgōndan kera sigiyorōma saba ye.

A fōlō : Nōgōndan kera duguw ni nōgōn ce cikekafow kono.

A finanan : nōgōndan kera cikekafow dugu fōlōw ni nōgōn ce cikemaraw kono.

A sabanan : nōgōndan kera cikemaraw ka dugu fōlō ni nōgōn ce.

Nōgōndan sabanan kera Sikaso. MAKOCI cikemaraw kono dugu fōlōw

Dugu lawasalenw ka cidenw

MAKO CI Kunna foni

Olandi ka lasigiden tun be ladiyalifendi in kene kan

ye nōgon kunben Sikaso, nōgondan kunceli nēnaje kama. Nēmogōcaman nana nōgonda in kunceli la.

MAKO CI mara kono, dugu 400 y'u joyōro jira ka nēsin nōgonda in ma ninan san kono.

Mogo minnu nana nōgondan na Sikaso

Cikēdugu minnu ye joyōro folo ta cikēmaraw kono, olu ka nēmogōw nana, cew ni musow.

Minisiri min ka baara nēsinnen be sene yiriwali, bagan mara yiriwali, ani kungow lakanali, ma o n'a taamajōgonw nana. MAKO CI mara kuntigiba ani nēmogōw nana ka bo cikēmaraw kono. Olandi jamana lasigiden, Sikaso guwereneri, ani baarada wērew mogo w nana nōgondan in diya a labenbagaw bolo.

3-kuma minnu lasera jama ma :

Sikaso MAKO CI mara nēmogō ka kuma :

A y'a jira k'a fo ko nin ye nisondiya ye ale fe, k'a ye ko dugukolonon kunben nōgondaba kunceli nana ke ale ka mara kono. A ye jama bisimila, ka foli lase mogo bēs ma, seneke law fara baarada nēmogōw kan. A y'a nini bēs lajelen fe u ka fileli ke ka kōlosili ke, walasa u mana fen minnu ye, ka minnu men, u ka somogo sama soro o la.

MAKO CI mara kuntigi ka kuma :

A ka kuma kono, a ye mogo hakili jigi kuñuna. Mali woroduguyanfan kera jamana senekeyoro ani baganlamoyoro ye, k'a da sanjiko ani dugukoloko cogoya kan. Baara kecogo minnu jirala seneke law la, o kera sababu ye ka soro yiriwa san 30 baaraw kono.

Nka k'a ta kabini waatijan, geleya b'a la ka caya :

- senekeyorow bēs sene na ka ban.
- dugukolow barika dogoyara
- baganw cayara, bagangenyorow dogoyara
- jiri tikelenw cayara ka teme falentaw ni turutaw kan.

Nin geleyaw koson, seneke law ni MAKO CI jera ka feerew nini, walasa ka geleya kunben, n'o kera dugukolonon kūnbenni ye.

A san 5 ye ninan ye MAKO CI ni Olandi jamana jera k'u bolodi nōgon ma walasa ka demedon dugukolonon kunben baara sinsinni ma.

Nōgondan in kekun ye ka folikan di an balimamusow ni cew ma, minnu sera ka laben, ka baaraw ke ka nēsin dugukolonon kūnbenni, ani kungo-

daw lakanali ma, u ka do fara u ka cesiri ka, sini nēsigi ka nōgoya an denw bolo. A y'a jira ko MAKO CI baarakelaw labennen don k'u deme, ka famuyali soro, ka waleyaw ke walasa soro ka sinsin.

Olandi lasigiden ka kuma :

Aye folikan lase seneke law ma folo, k'a fu ye, k'u ka jija halibi, ka do fara u ka naniya talenw kan, dugukolonon kūnbenni siratige kān. A k'a be MAKO CI baarakelaw fo. Ale ka hamie ye, do ka fara ben kan bolodi nōgōnma hukumu kono, walasa jamana ka yiri wa.

Minisiri ka kuma :

Ako nēnajew be ke, nka nin nōgōnwa ka dōgo. Ale sewara, k'a ye ko seneke law yere sonna ka ben ka baara ke, sini nēsigi kama, u ka duguw kono. A ye min ye Kojalaninda la, o taara ka fo dan. a b'a dōn ko duguw be se ka waleyaw ke walasa k'u ka nētaa sin-sin. A ye foli di Olandi lasigiden ma, ani MAKO CI baarakelaw, ani Sikass guwereneri. Dugu minnu ye ne soro nōgōndan na, a y'olu fo, k'a nini u fe, u ka ke cidehw ye mogo tōw kerefe, ka hakili di u ma walasa u k'a dōn ko bēs joyoro be dugukolonon kūnbenni ani kungodaw lakanani na.

Dugu minnu kera folow ye MAKO CI cikēmaraw ni cikēkafow kono

(A ye katimuba laje ne 7 kan)

MAKO CI mara kono, dugu saba minnu ye nēkun soro olu togó file.

Folo : Kojalaninda ka bo Sikaso cikēmaraw kono, a ye jateden 3274,29 soro. O ka ladiyalifén kera dōrōme 40.000 ye, ani kupu kelen, ni pilaki kelen.

Filan : Bamadu, ka bo Fana cikēmaraw kono, o ye jateden 2863,55 soro. O ka ladiyalifén kera dōrōme 30.000 ye, ani pilaki kelen.

Sabanan : Zakuwi, ka bo San

MAKOCI Kunnafo

Cikemara togo	Cikekafo togo	Dugu togo	Jateden sorojenwbaarakelenwkan			
			Kabakuru- sira	Jirikene sinsanw	Jirituru	Mume
Sikaso	Sikaso	Gontaga	295,07	128,5	992,67	1416,24
	Kinan	Ngona	0	2000	192,57	2192,57
	Kajolo	Wataraso	92,23	73,06	323,33	488,62
	Kilela	Kojalaninda	0	57,14	3217,14	3274,29
	Nena	Niriwani	41,49	1384,3	0	1425,79
Fana	Beleko	Ntia	336,5	462,5	124,73	924,12
	Konobugu	Bamadu	838,83	1887	137,71	2863,55
	Marka-kungo	Sebenikoro	22,93	335,24	31,43	589,6
	Joyila	Ntisonbugu	454,14	167,13	109,6	730,87
Kucala	Masigi	Biba	156,67	1952,86	566,4	494,77
	Kucala	Tomina	492,31	361,11	113,44	966,86
	Yoroso	Palaso	75,05	290,33	36,78	402,16
	Npesoba	Conso	294,74	65,93	162,83	523,5
	Bila	Ntolakoro	254,15	536,93	57,14	848,22
Buguni	Molobala	Tiri 2nan	399,5	189,25	92,64	681,39
	Zebala	Neguwara	208,15	241	72,26	521,41
	Kumantu	zanbala	110,25	125	104,33	339,58
San	Yanfolila	Ginso	69,34	76,95	66,2	212,49
	Kolonjeba	Falani	179,3	471,4	79,4	730,1
	Buguni	Nani				388,7
Tomiyana	Tomiyana	Zakuwi				1722
	Kinparana	Nitoloso	404,2	246,8	177	828
	Yangaso	Sien-bamana	410,2	93,1	178,9	682,2
San	San	Sokurani-bolo	604,2	1,3	106,8	712,2

cikemara kono. O ka ladiyalifen kera döröme 20.000 ye ani pilaki kelen.

Dugu naaninan ni duurunan bololankolon ma bo. Olu bee ye pilaki kelen kelen soro, u ka dugu togo sebennen be min kan, ani orozetiw, ni nörolan dugukolonon kubenni taamasen be minnukan.

Musow ka ladiyalifen

Dugu minnu musow ye waleyaw ke ka nesin dugukolonon kubenni ma, o dugu musow ye ladiyalifen soro

- Kongoliko : fini pisi duuru
- Tomina : fini pisi duuru
- Fasamana : fini pisi duuru

- Cenfala : fini pisi duuru
- Siyan bamana : fini pisi duuru

Musow kumakan

Tomina musow ko : cew be kabakurunsiraw dila, anw musow ye gakuru nianaw dila gaw bee kono. O kekun, walasa ka do bo dögo jeni na, jiri tigeta ka dögoya. Kungo ka fa jiriwla.

Kogoliko musow : Anw ka cew ye farakuruda damine, anw ye o ye k'a nafa don. O cogo la, anw y'a nini cew fe, n'anw fana be se k'a nogon dila an ka forow la. Cew sonna, u y'an deme ni hakili ye. Anw ye kabakurunsiraw dila k'an ka forow lamini walasa jiwoyo kana an ka foro tine.

Fasamana musow ; Anw ye gakurunjanaw jogaw bee kono. musow bee betobili ke gakuru nana kan Fasamana. An ye baganin turu ka an ka foro lamini, walasa dugukolonon kana juguya.

6-Dugu duuru minnu kera folowy cikemaraw kono, olu kumakan :

-dugu duurunan : O kera Falani ye Buguni cikemara kono. Falanikaw ko, kuma caman te olu fe. Olu kera duurunan ye ninan, nka ni Ala sonna san were olu be na min ke, bee na o ye.

Kene lanagamusow

MAKO CI Kunnafon

- dugu naaninan : O kera Tomina ye Kucala cikemara kono.

- dugu sabanan : O kera Zakuwiye San cikemara kono.

- dugu filanan : O kera Bamadu ye Fana cikemara kono. U'olu be foli ke naniya jiralenw koson. Nka ni Ala ye san were jira, olu hakili be joyoro folo de la.

- dugu folo : O kera Kojalaninda ye Sikaso cikemara kono. Minisiri kelen ka Kojalanindakaw ka ladiyalifend, a y'a nini u fe u k'u cesiri, ka taa ne, n'u kera folo ye, ninan, u ka jija u banbanen ka to.

Kojalanindakaw ye foli ke ka lase senekelaw ni nemogow bee ma. U ka cesirpa, ka inka taa ne, sinijesigi ka nogoya an denw bolo.

7-Kunceli

Dugukolonon kunben noqondan kera nenajeba ye MAKO CI senekelaw bee fe. Senekelaw y'a jira k'a fo u be nenajew ke, nka nin noqon man ca. U ye folikanw lase MAKO CI baarakelaw ma, Minisiri ma, ani baarada fen o fen

Seneko setigi be ka dugu lawasalaw ka ci denw fo

y'u deme k'u blasira sinijesigi baara la, n'o ye dugukolonon kunbeni ye.

Senekelaw y'a nini MAKO CI nemogow fe ko : u ka nin noqon noqondan laben san osan, bawu a be dusu don dugumogow la ka nesin baara in ma.

Ne b'i nininka : Kojalaninda kera dugu folo ninan 1991 san na. E ka dugu dun, aw be na joyoro jumen soro

san were.

- Aw be na dugukolonon kunben baara ke san-were wa ?

- Ayiwa sisan ye janayaw ta tuma ye. A ye wuli joona, aw kana to ko.

Daniyeli Kulibali
Kucala MAKO CI mara la,
Dugukolonon kunben baarada
nemogoso la.

Aw sanbe-sanbe ka bo Fana

Ne Dotege Sako Jekabaara jensenga fana MAKO CI mara kono, n be folisaben ci n teri balikukalan kanubaaw, kaladenw, karamogow ma, ka san kura foli se u ma. Ko Ala ka san 1992 ke here ye an ka mara konobalikukalan siratengela. An be aw ladonna k'o an baarakengogon cekoroba fila bolobora baara la san kura nin na : n'o ye Miseli Dawu ani Abudulayi Kamara ye. Olu tun ye karamogo cekorobaw ye Fana, MAKO CI mara kono kalan bolofaraso la. Fana MAKO CI nemaawtoga la, kalan bolofara nemaatoga la, zafu nemaaw ani zayeri nemaawtoga la, an ka foli be u ye k'u walejumandon fasodeniyumanya la. Ko Ala k'u men si la. Ko Ala ka lafiya ke here ye u ma. Aw ni ce. Aye haketo, ni baasi be bataki nin kono.

dönniw seben ka bila an denw ne. An ka na ke an faw ma juguw ye, ka ke an denw ma fitiriwalew ye. An faw n'u ka kalanbaliya sera ka jama minnu mara, ni anw n'an ka kalan desera o jaamanaw la, an kera an faw ma juguw ye. Olu y'u niw di anw kama. Ni anw ma se ka fen ke ka bila an denw ne an na ke andenw ma fitiriwalew yede. Kalan nafa ka bonfok'a damatem. Kalan be mogo hakili waga, a be ke sababu ye ka mogo ka soro yiriwa, k'i ka hadamadenya sabati. An k'an cesiri kalan fe, an na se ka an ka jamana taabolow don.

Burama Kulibali
Balikukalan kuntigi, Beleko

Dotege Sako
Gafe feerela kalan bolofarala Fana
MAKO CI nemogosola

Welekan

Nin ye welekan ye ka taa an ballima kungo-kono-mogow ma. Nballimaw a ye to an k'an cesiri kalan fe. Kalan min ni dönni soro ka di a la. Kalo kelen kono, walima tile bi naani ni duuru kono mogob se ka bataki seben ka ci yoro min ka d'i ye. Anw ka jamana ye dönni jama na ye, nka n'an m'an jija, an ka dönni be na ban k'a sababu ke kalanbaliya ye. An benbawtun ma kalan, nka hakili mintun b'u la, o te anw na. Nafoloko kelen be ka be hakili cen. Sababu min be se ka dönni to an ka jamana kono, an be don min na komi sisan, o ye kalan ye. A ye na an k'an cesiri balikukalan fe, walasa an na se ka an ka

"OHV" Kunnafoni

Balikukalan la-halaya Bugunina

Bugunina ye dugu ye min ni Bananba furance ye bametere 6 ye. A ni Samakele furance ye bametere 7 ye. A ni Karaje furance ye bametere 6 ye.

Balikukalan damine na Bugunina-kaw fe 1988 san na. Kalan damine ni sisan ce, kalan ye nafaba don Bugunina cew ka bolo kan. O nafaw ye duguyiriaton nali ye dugu kono ani sannifeere.

1989 san na, Bugunina kaladenw ka jo feerelen wari benna dorum 6040 de ma. 1990 san ta benna dorum 4750 ma. 1991 san ta ma feere folo.

Bugunina musow ye kalan damine 1991 san na. Nka sisan, muso dow taara dugu la. Bi-bi in na, muso 20 de be Bugunina. Olu be kalan na.

Bugunina balikukalan karamogow ye : Bajan Tarawele ni Dugutigi Jara ye. A musow ka karamogow ye : Murukoro Tarawele ni Kasimu Tarawele ye.

Murukoro Tarawele
ka bo Bugunina (Bananba)

Ka se Malidenw ma

Nin kalo folo in na, ne be Mali mogo bee san-bee san-bee. Ala ka here di Malidenw ma. Ala ka jamana lataa ne. Ala ka balikukalan lataa ne. Mogosi kana son i faso ka to ko. Senekela ; bagangenna ; monnikela ; feerelikela ; baarakela bee lajelen, an k'an kank ke kelen ye ka faso baara.

Aa, faso konomogow : cew, musow ; denmisew, anw de ye faso dilanbagaw ye. An ka an jija. Ala k'an demen kira kanu koso.

Ka bo Bakari Kante yoro, min ye balikukalanden ye Bugunina (Bananba)

Nin tun ye ce saba ye

Kelen togo Neduman

Kelen togo Tuloduman

Kelen togo Jatebo

Nin ce saba, dogo o dogo, u be taa dogodugu caman na ka sanni ke. Don doutaara ba kofe. U ye finikisebore kelen san. U ketoka finikisebore ladon kurun kono, finikiseden kelen binna ji la, tuloduman ko k'ale ye finikiseden kelen binkan men ji la, neduman ko k'ale be t'a laje, o taara a laje, neduman ko k'ale yere ne de ye finikiseden kelen ye ji jukoro, jatebo ko k'ale b'a don finikiseden hake min be bore kono, jatebo ye finikisebore jate, kise kelen o kelen, fo ka t'a ban. Jatebo ko tije don. Ko finikiseden kelen b'a je.

Nin ce saba la, jom ta ye tije ye ?

Jeneba Kulibali
Animatirisi, OHV ka Bankumana Sekiteri.

Poyi : Bangebagaw

Nin poyi in nesinnen be bangebagaw de ma.

A be minw bolo olu ma fen ke Ala ye.

A te minw bolo olu ma fen ke Ala la.

Ala yere ko : an k'ale don, k'a bato, k'an bangebagaw

bato, bawo bangebagako ka gelon.

Bangebaga musoman de ka ko ka gelon kosebe, barisa an

be kalo tan ke ale de debe la.

Donninaw ko : kabini kono ta don,

melekew be ba kaburu

senni damine fo ka taa se den bange don ma.

Den bange don fana mana se, denba be ke saya ni balo de ce.

Wolo dimi ni fosi te kelen ye fa noggona were.

Den wolo t'a bannen ye ; den ladoni, a kolosili n'a kunnagosili bee ye denba de ka baara ye.

Ni den banana, ba be bana a fe.

Ba de be hamni ni den sendane folo taali ye dijenlige la.

An baw, aw min ye annaanibagaw ye

Aw min ye anw ka geleya jugu tilabagaw n'a hamibagaw ye

Aw de ye anw lafasabagaw n'an hinelaminebagaw ye.

Ee fo ni aw yafara anw ma.

Ee ! n balimaw bangebagako te tulon

ye..

Aw ma Tara Bore ka donkili men wa : ko : "woloba de ye

Safune ye, k'o te kanga ka ban, k'o mana kanga ka ban, k'i be to noggugu la".

Ee ! o ye tije ye de n balimaw, Bangebaga mana dogoya cogo o cogo, i ka dogoya fen te bangebagaw mana farinya cogo o cogo, a be here de kanu n'a den ye.

Bangebaga mana juguya i ko tasuma, woloden ka ke jisuma ye, tafagaji.

Bangebaga mana farinya i ko waraba, woloden ka ke wara-mara-kungo ye.

Anw ka dijenabo saniyabagaw Aw de ye joliba ye, ne te se min dan na

An te aw sara soro, wa an te aw sara don fo Ala kelen.

Ala k'an ne men aw la

Ala k'aw son si jan ni keneya ani labanko numan na.

Sitan Kante
zafukuntigimusoman Welesebugu sekiteri la.

"OHV" Kunnafon**Maakorokan**

Nin kera cekoroba do ye. Denke kelen tun be cekoroba in fe. Aye muso do furu ka di a denke in ma. Ak'o den in ma k'aka taa maakorokan dolumen. Don do la, denke in wulila ka taa se cekoroba doma aka so. Ak'o ma k'ale nalen don a ka maakorokan do fa ye. Cekoroba ko o te baasi ye. Cekoroba ko cenin ma ko su manà ko k'a to yoro min na, k'a ka si yen. A kana temen. Cenin k'o te baasi ye. Don do la, cenin wulila ko a be taga dugu la. Tile binn'a la. A ko a be si o dugu o la. Julaw y'a soroyen. Olu ko a ma ko u ka taga ne fe-dugu la walasa ka si yen. Cenin ma son. Julaw taara si ne fe-dugu la. Sanni duguseje ce, kele taara bin o dugu o kan, ka julaw bee faga.

Duguse jelen, cenin taara a sorò o dugu o cira. Julaw bee fagara kele fe.

Cenin ko i k'a don, maakorokan labatuli kafisa koyi ! N'o tun te, ne yere tun be faga yan.

**Kasun Tarawele
ka bo Bugunina Kalanso la
Bananba kafo kono**

Ka bo Bugunina

Bugunina ye Otiwale suskiteri ye. Dugu 8 be Bugunina mara kono. Cekalanso dayelenna Bugunina 1988 san kalo 6 nan (Zuwenkalo) tile 25. Kalanden 42 b'a kono. Musokalanso kelen fana be Bugunina. o dayelenna, arabadon, 1991 san kalo 7 nan (Zuluyekalo) tile 9. Kalanden musoman 25 de b'o kono. Ne yere ye kalanso do dayelenna Zanbugunina. 1991 san kalo 4 nan (Awirilikalo) tile 6. Ce ni muso mogo 23 be Zanbugu-

nina kalanso kono. N ye kalanso do fana dayelenna Jasanna. O kalanso o dayelenna arabadon, 1991 san kalo 11 nan (Nowanburu kalo) tile 20. Kalanden 57 de be Jasani kalanso kono.

Kalanden jolen hake ye 14 ye ne yere ka kalanso kono Bugunina.

Bugunina ga hake ye 56 ye. A mogo hake ye 653 ye. Ala ka Jekabaara in layiriwa.

**Bajan Tarawele
Balikukalana karamogo
Bugunina (Bananba kafo kono)**

Kuma koroma

Ne ye dugu do ye, a be kungokolo la. O dugu labennen don kosebe. Nka donda t'a la. Bodaa fana t'a la. Ji t'a mogow ka dugu la. U te yaala fana. Wa cekoroba mogo keme be soroyen. Musokoroba keme be sorò yen. Denmisén mogo keme fana be sorò yen, ani npogotigi mogo keme. Wa dugu in ce ka ni. Donda t'a la, bodaa t'a la. Dugu in be kungokolo la. O ye dugu jumen ye ?

**Bajini Tarawele
ka bo Bugunina, Bananba mara la.**

Waledafa

Bajini Tarawele i ka kuma koroma ka ni. O de kama an y'a bo Jekabaara kono. Nka min y'a je, o y'e yere ka jaabi ye. N'i b'a dowere ci an ma, i b'i jija k'o jaabi seben a jukoro. O b'an demen k'a don jaabi sorota min ni tijé be ben. Ala k'aw ka kalanko taa ne Bugunina.

Jekabaara seben nekulu.

Poyi : Koro te fagu sa !

Demokarasi da-la-foli ka nogo. N k'a tiimeni baara y'a damana Sekili-fila-siri nogonna ye ! Mali demokarasi lafasabagaw don waati sera ! W'a musalakabagaw fana te dogola tun ! An be deli k'a fo ko : Jamanegen ni jamamara te kelen ye ! Mali te jama negenna fe bilen, sabu An ye do k'o la sa !

Kabini jahadifanga b'a tannifila fili la, fo ka n'a bila bi la, An ka demokarasi cedenw ma sunogo ! U ma jingo, jango ka cogori ! U ma tanpaki, jango ka boli ! Faso kunmabokene kan, Boli te cekoroba danbe ye, Jango fanga forobayali ceden ! Jama musalaka te demokarasi fasa ye ! Seginko baara te nemogoya sinsinbere ye ! Jango an ka demokarasi tiimeniwaatiw la !

Jama ce n'a muso ! Denmisén ni mogokoroba ! Jamana in kelenya n'a lafiya ninibaga bee ka tabale gosilen be ! An ka janto-yere tabale gosilen be !

Senkoroo jugu yere-sagokelaw wulilen don ! Bee b'a don ko : Koro te fagu sa ! Dosokoroba te se k'a sigicogo koro to, k'a taalen be a buranna na !

Yere-sagokelaw nininaw wulilen don Koro-te-fagusaw te wa ! K'u b'an ka demokarasi nagasi W'an ba ci u ka nkoyo ye ! An ka demokarasi bilama, Ani bo kunkolen de ka kan ! Wa doncogo t'a la !

Yeredonbali de ka ca an senkoroo ! Mogolankolo taasibali de cayara bi sa ! N'o te, an ka demokarasi, Mali demokarasi ka kan ka Jugu ntanya bi !

Nka, ku te torife, Ala b'a fiifa ! Alahu n'an ka Marisi kalo furew sababu, Mali demokarasi be jiidi !

**karamogo Lolo A. Buware
Bamako**

Jamana kōnōkow

Depite sugandi ani peresidansigi

Jekabaara temennēn kōnō an kumana wote kētaw kan an ka jamana kōnō. Wote fōlōw kera kalo fōlō tilē 12 ani a tile 19. Wote min kera kalo tile 12, Malidenw ye jamana sariyasunba sigi. Kalo tile 19 duguba 19 mériw n'u kankorosigiw sugandira. Nka o wote kelen politikitōn dōw jōra u ka mōgō sugandilenw na, k'a fōko yurugu-yurugu ni nanbara kera. O de nana ni ni wote tōw kōtanni ye. Nka minnu tun ko ko nanbara kera u sera ka sōsoli wolonwula dōrōn dejira. Ob'a jira ko sōsoli kelaw ma tijé fō. O. de y'a to ni CTSP ni setigiblon ye wote tōw kēdōgō sigi. Depite sugandi bē kē kalo 2n tile 23 ani kalo 3n tile 8. Perisidan sigi wote bē kē kalo 3n tile 22 ani kalo 4n tile 5.

Depite ni peresidansigi kēcogo ye kelen ye. Wote fōlō la politikitōn minnu ka mōgō mana 50% ni mōgō kelen sōrō olu bē sigi. Nka ni wote fōlō la u si ma 50% ni mōgō kelen sōrō o tuma na wote filanan bē kē politikitōn fila ni njōgōn cē minnu mana kēne wote fōlō la.

Depitew de bē jamana sariya sigi.

Ni depitew sigira wote laban bē kē pereisidańsigi ta ye. Mōgō min n'i b'a fō ka kē Mali peresidan ye, i ka kan ka kē mali woloden ye. N'o bōra yen, i ka kan ka miliyon duuru sara jamana ye. O mana bō yen, peresidan min mana sigi, yanni k'a to i ka fanga ta, i b'i ka sōrofén bē fō, malidenw ka dōn min ye i

halala ye k'a sōrō i ma kē jamana kuntigi ye.

An bē yōrō min na bi mōgō kōnōntōn de bē peresidanya jini na. Olu ye Baba Akibu Hayidara, Alfa Umar Konare, Cēwule Konate, Muntaga Tali, Dēnba Jalo, Sekene Modi Sisoko, Dirisa Tarawele, Alimani Sila ani Mamadu Maribaturu Jabi.

Jōn ye ni mōgō ninnu ye ?

Baba Akibu Hayidara :

A wolola ɔkutoburukalo (kalo 10n) tile 28 san 1933 Barasawili, Kōnō jamana kōnō. A si bē san 59 na. A fa tōgō Alasani Hayidara, a ba tōgō Aminata Ture. A ka baara : Iakōlikaramōgō. A ka politikitōn US RDA

Alfa Umar Konare :

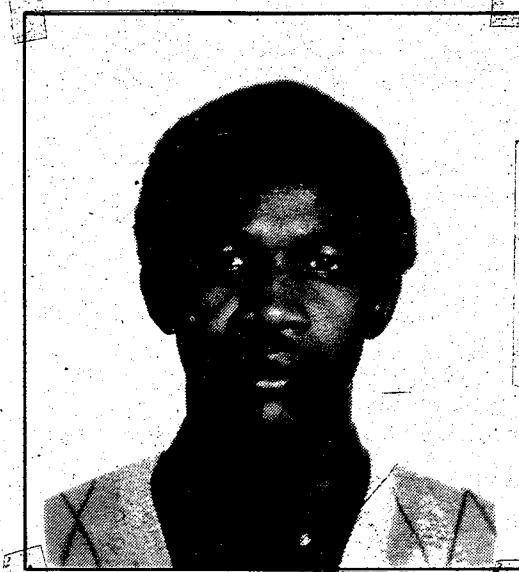
A wolola Feburuyekalo (kalo 2n) tile 2 san 1946, Kayi. A si bē san 46 la. A fa ye Dugukolo Konare ye, a ba ye Bintili Jalo ye. A ka baara Iakōlikaramōgō. A ka politikitōn ADEMA.

Cēwule Konate :

A wolola feburuyekalo tile 21 san 1933 Bamako. A sisān bē 59 na. A fa : Mamadu Konate, a ba Kudeja Jalo. A ka baara komiba. A ka politikitōn US RDA

Muntaga Tali

A wolola san 1956 Segu. A si bē san 36 la. A fa Sheki Madu Tali, a ba Asitan Sise. Aka baara awoka (makarannikēla). A ka politikitōn CNID-Faso Yiriwa tōn

Dēnba Jalo :

A wolola san 1925 Kulukōrō. A si bē san 67 na. A ka baara : awoka (makarannikēla). A ka politikitōn UFD.

Dirisa Tarawele

A wolola 1946 Bamako. A si bē san 46 la. A ka baara : awoka (makarannikēla). A ka politikitōn PDP.

Sekene Modi Sisoko

A wolola san 1932 Dingira, Kayi mara la. A si bē san 60 la. A ka baara Iakōlikaramōgō. A ka politikitōn PSP.

Alimami Sila

A wolo setanburukalo tile 10 san 1923 Bamako. A si bē san 69 la. A ka baara : sōrō latiimebaga. A ka politikitōn : RDP.

Mamadu Maribaturu Jabi

A wolola san 1942 Kibar, Bananba mara la. A si bē san 50 la. A ka baara : wolo baara. A ka politikitōn PUDP.

Salifou Berthe

Kosa - fε - kunnafoni

Mali jamanadenw y'u ka depitew sigi

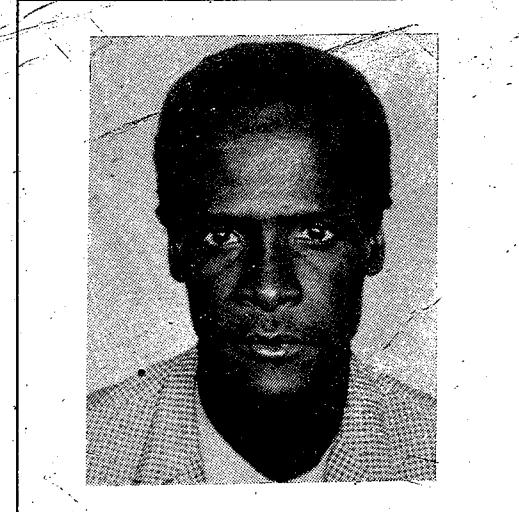
Karidon, 1992 san kalo 2n tile 23, Malidenw y'ka jemufanga tulonman bérébéré dōwére sigi ka fara fōlō (sariyabaju) ni filanan (mériw n'u kankorosigw) kan. Karidon, Mali jamana kafo 52 kelen-kelen bée y'u ka depitew sugandi wote lakika sen fe. Politikiton 22 de tun ka depitew jenatəməni tun bilalen don jamanadenw sago la. ADEMA, US.RDA, CNID (SENIDI) faso yiriwatōn, UFD, UFDP, PDP, RDT, PEI, PUDP, UDD, UMADD, PDJ, PMD, PRDT, PMPS, RJP, PLD, PSD, ADES, RDP, PLM, PSP. Sugandibagaw (wotebagaw) hake tun ye 4.770.071 ye. Nka mögo 25% jøgɔn de bora ka se wotekene kan. O b'a jira ko politikiton dōw m'u ka tondenw dusudon a nema. Nka a kera cogo o cogo, faso jøkene kan, ni mögo min y'i ban k'i jøyɔrɔ fa, jøyɔrɔfagaw bē taa ni ko ye dε ! O de kanma, depite minnu sugandilen file nin ye, olu de jate bē mine 1992 san kalo 3n tile 8 wote sen fe dε, n'o ye depite sigiwote wulikofilananye. Nka, wuliko fōlō in yere ſen fe, ko tora politikiton dōw bolo ka ban kafo dōw kono, k'a d'a kan u ka sugandibaga hake sɔrɔlentemenna hake kuuru 50% kan ni mögo kelen ye. (Aw ye wotew sugandi sariyaw kalan je 11 kan walasa k'o faamu). O politikitonw n'u ka ko-to-n boloyɔrɔw file nin ye :

- ADEMA : Kejeba (depite 2), Poco (depite 2) ; Jene (depite 2, Gundamu (depite 1) ; Gurma-rarusi (depite 1), Tesaliti (depite 2), Abeyibara (depite 1), Tin-esako (depite 1).
- US RDA : Yuwaru (depite 1)
- UMADD : Monaka (depite 1)

- CNID : Kidali (depite 1)
 - PDP : Bankasi (depite 2)
 Sigin te ke wote kan nin yɔrɔ kofolenw na belen. Okoroyek'o yɔrɔw depitew semenciyara ka ban. Fen min ye yɔrɔ tow ye, wote bolo filanan bē ke jekunta politikiton fila fōlōw de depitew ce.

Kɔbɔlili

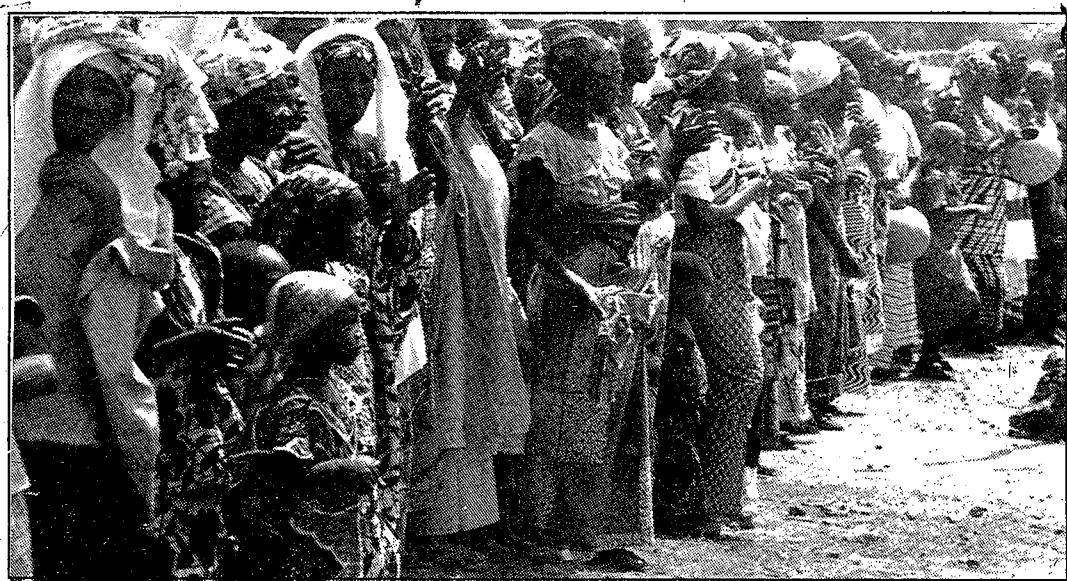
Kɔbɔlili fōlōn'a kunbabao ye jama bɔbaliya ye wote in kanma. Ni sariya bakun sigiwote ani mériw n'u kankorosigi sigiwote sen fe, mögɔbɔta kuuru ye mögɔhakε woteta 45% sɔrɔ, depite sigiwote bolo fōlō in kanma, mögɔbɔta hake matemén mögɔwoteta 25% kan. O b'a jira ko, walima fasodenw m'u jøyɔrɔ dōn halibi jemufangakola, walima ko politikitonw m'u ka tondenw nasɔrɔ a nema. A dun sababu kera o fila fen ofeny, bɔnɛko don barisa an ye mugu min k'an da nin ye dijɛ jekɔrɔ, n'o ye wuli-ka-jøye jemufanga no fe, n'an desera o nigin ji la, dijɛ b'an mine n'a ye, awa Musa n'a jenogɔnw bē yεlε an na u ka kasobonw kono.

Kɔbɔlili filanan. Nin sen in na, a yera ko fen bée tun sigira sen kan jamana marabagaw fe walasa wotew bē ke ka je : wotebirow labugunna, mögɔ minnu tun m'u ka wotesebenw sɔrɔ, o fanba y'a sɔrɔ ; dabaji kobali fana bilara wotebirow bée kono walasa ka mögɔkelen ka woteyɔrɔcamanko bali ; politikitonw ka tondenseben nemaw bilara u tɔgɔlasebenw kono walasa ka wotebagaw bo fili la.

Ni Ala sonna, depite sigiwote in tako filanan bē ke 1992 san kalo 3nan tile 8. An b'e Ala deli jama ka bo o sen fe i ko kono kuku ka depitew sugandi jemufanga kadara kono.

Tumani Yalam Sidibe

Jama sago b'a ka fanga sigilen na